

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

A BÁCS-BODROGH MEGYEI EGYESÜLT ELLENZEK HIVATALOS POLITIKAI KÖZLÖNYE.

Megjelenik hetenkint kétszer: Vasárnap és csütörtökön.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: A bajai úttól északra Felsőzsolca-féle ház, Köve minden, a lap szellemi és anyagi részét illető közle- nyek intézők és minden díjak fizetők.</p>	<p>Felelős szerkesztő: DR. MOLNÁR GYULA.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 frt — Félévre 4 frt — Negyedévre 2 frt Néptanítóknak egész évre 6 frt Félévre 3 frt Negyedévre 1.50 Egyes szám ára 10 kr.</p>
---	---	--

Katonák esküje.

(S.) Magyarország és Ausztria katonái november 1-én legfelsőbb parancs folytán ünnepélyesen megújították és megerősítették azt az esküjüket, amelyvel mindjárt besoroztatásukkor a legmagasabb hadurnak és e hadi zászlónak hűséget fogadtak. Ez az újítás ország-zerle nagy figyelmet keltett.

Katonai eskü eddig is volt, de különbségben sokalta kevésbé ünnepélyes, és jelentőségében csekélyebb. Abban a pillanatban, mikor a katona katonává lett, mikor besorozták, nyomban kivették tőle az „előírás” esküt, amelyet igen sok esetben valamelyik altiszt olvasott elő, az újdonsült újonczok pedig gépiesen értelmetlenül mondták utána. Hiányzott ebben az aktusban minden solennitás, az eskü szentsége és tartalmának fontossága kifejezésre nem jutott s az új katonáknak, kiknek tulnyomó része azt sem tudta, miért és mire esküszik, nem volt, aki ezt elmagyarázza.

Teljes mértékben méltányoljuk annak az újításnak ethikai jelentőségét,

amely a katonai eskünek eddig szokásos chablonszerű formájával be nem elégedvén, azt ünnepélyesebb, inponálóbb és az alkalom komolyságának megfelelőbb alapokra kívánta fektetni. A katona hadd tudja megérteni és átérezni, hogy mire tesz esküt: a helyzet, a körülmények is emlékeztessék őt az ünnepesség fontosságára, és az eskütétel komoly szartartása oly időben történjék, midőn az újoncz is megismerkedett már helyzetével és hivatásszerű kötelességeinek tudatában az eskü tartalmát felfogni, jelentőségét megbecsülni képes.

Sokan, akik minden dolognak hátterét és rejtett rugóit keresik, a katonai eskü ezen magában vége igen csendes reformjában is komolyabb okoknak közeledését vélik felfedezni. Azt mondják, hogy a katonaság hűség esküjének nyomatekosabb alakban való megújításáról való gondoskodás oly jelenségeknek az okozata, amelyek elővigyázatosságra intenek, és hogy senkinek sem jutott volna eszébe a hadsereget hűségében és kötelesség-érzetében, ünnepélyes formák közt megerősíteni, ha alapos kilátás nem léteznék

oly idők közeli bekövetkezése iránt, amikor a fegyveres erőre és annak föltétlen odaadására nagy szükség lesz.

Nem hisszük, hogy azoknak, akik így vélekednek, igazuk lenne; de a magunk részéről is némileg új fordulatnak tartjuk a katonai reformok eddig tapasztalt irányában azt, hogy nemcsak a gombok és hajtókák színéről, az egyenruha szabályszerűségéről és a köpenyek béleléséről, hanem a véderő tagjainak erkölcsi értékéről és kötelességérzetének ébredéséről is történik gondoskodás.

Sehol a világon erre nagyobb szükség nincs, mint minálunk. Mert míg minden más államban a katonaság a nemzeti büszkeség és önrzék kifejezője és ügyszólván a kérdékö sovinizmus tárgya, addig nálunk végtelen fájdalomra minden igaz hazafinak és a hadsereg igaz barátjának, még mindig nem osztott el minden ellentét, mely a nemzetet saját hadi erejétől, annak nyelvében és szellemében elválasztja.

Minél gyorsabban és alaposabban eltűnik ez az ellentét, minél nagyobb méltánylást nyer az egyes katona, mint

TÁRCZA.

HAZUDOTT . . . !

— Novella. —

Irtá: Székely Aurél.

I.

Bározy Géza dr., fiatal fővárosi ügyvéd megáll és bevárja a sebessen robogó fogatot, hogy egy pillantást vehessen annak belejébe, hogy köszönthesse a bent ülő asszonszónak.

Melegen süt le a nap, aranyosan osillogtatja a hintó alól felszálló porfelleg, mely mintegy glóriafény veszi körül a hanyagul hátradülő csabos, bájos alakot.

Amint a fogat a szép fiatal ügyvéd közelébe ér, az asszonka arcára élénk pir ül ki, méltó nagy fekete szemei felvilánnak és a fiatal ember köszöntését kecses főhaját, ismerős, bizalmas kézmozdulat fogadja.

S Bározy Géza még áll egy darabig, és néz a fiatal asszony után, míg szemei elől el nem tűnik a könnyű hintó.

Arczán az elragadtatás félreismerhetetlen kifejezése ül s tovább menve, gesztenyebarna bajuszát simogatva, el-el-méláz, légvárakat épít

A szép asszony özeveg, s Géza nagyon nagyon szereti; olyannyira, hogy minden vére szívéhez tódul, ha meglátja, keze remeg ha az övét fogja és hangja hebegő, bizonytalan, ha szól hozzá.

És a szép Mathild?

Az ifjú boldogan mosolyog:

— Neme pirult el most is, mikor meglátott? S tegnap, mikor együtt ültünk a bal-

konon és én hirtelen megcsókoltam könyökig meztelen karját, neheztelt-e? Oh nem! Csak igen piros lett, eltordította arcát és azt mondta:

— Oly sokan mennek erre; ha valami ismerős meglátná!

— Oh, bizonyval ő sem közönyös irántam, szövi tovább ábrándjait az ifjú, majd sugárzó arczeval teszi hozzá:

— Ha nem csalódom, én igen boldog ember leszek. — — —

Irodájában, a fekete börpamlagon elnyújtóva mereng Géza.

Most is, mint mindig, Mathild körül forogtak gondolatái, Mathild búbját sugárzó alakja lebeg körülötte, mihelyt szemeit lecsukja sőt a lefüggönyözött, szoba félhomályában is őt véli látni, az édest, a kedvest, az egyetlen . . . !

Kopogtatás zavarja az ifjú merengését.

— Szabad, mondja az felugorva, mire belép a levélhordó.

— Stürgöny, szól lakonikusan.

A fiatal Bározy rossz sejtelméről megkaparva, reszkető kézzel bontja fel a stürgönt

„Édesapa ma reggel szivszéllhűdés folytán elhunyt.

Iren.”

S egy pillanatra feledve van Mathild, feledve minden, csak az nem, hogy egy nemeslők szerető és szeretett ember nincs többé és hogy egy oddig is anyátlan, kedves szende leányka immár egészen árva.

S Géza ószinte könnyeket sir, ő is atyjaként szerette a megboldogultat, ki neki atyai ágon nagybátyja volt s ki szeretetét sőt háláját is megérdemelte, mert Gézát, ki nek szüllei igen korán haltak el, ő nevelte saját gyermekéknél, bár maga se volt valami fényes helyzetben, mert kis helységben or-

voskodott, hol a lakosság — igen szegény lévén — nagyobbára nem is fizethetett orvost és az öreg Bározy dr. a tulságig jószívű volt. Gyakran volt alkalma valamely nagyobb helyiségekbe jutni, de nem vitte rá a lelke, hogy szegény, hálás parasztjait, — kik őt valóságos imádták, — ott hagyja és egy utódnetáni zsarolásának, pénzvágának szolgáltesa ki. Így bizony Bározy nem valami felesen gondoskodhatott egyetlen leányáról Irenről s ki (anyja két év előtt halt el) most árva, — Gézát kivéve — rokon és támasz nélkül állt a világban.

Mindezt tudta Géza, sőt tudta azt is, hogy az öreg Bározy legkedvesebb terve volt őt Gézát, Irennel összelázasítani. A leányka erről mit sem tudott, valamint arról sem, hogy Géza, — valahányszor erre nézve gyenge cizálás tétetett a szegény, egyszerű gondolkozásu apa részéről, igen kényelmetlenül, feszélyezve érezte magát, és minden lehető megtett, hogy a tárgyról eltértesse a beszélgetést.

Mert ő Iren testvéreként szerette és nem másként, sőt egy idő óta mást is szeretett, de nem testvérként; mást, akiről lemondani e pillanatban is lehetetlennek tartotta volna, akit birni vágyott szenvedélyesen, teljes szívből.

(Folyt. köv.)

Herczegi szerelem.

— Német után. —

Dettelsheim Klára nővéréhez br. Riedfurtnehez.

V.

Gondolhatod, hogy ez bosszant engem, gondolhatod, hogy e miatt néha könnyekben török ki; kiváltképp hát nem szabad eltagadnom,

együtt állampolgár erkölcsi értéke a hadseregben és minél jobban közeledik a hadsereg nyelvében és szellemében a nemzethez: annál fényesebben fog megfelelni annak a dicső feladatnak, amelyet a honvédsákon hirdet ez a jelmondat:

„Királyért és hazáért!”

Wekerle — mikor mosakodik.

Megirtuk lapunk egyik mlit számában, hogy miként füst Wekerle mikor amit s meddő ígéreteket tesz, most azt fogjuk megénekelni, hogy miként mosakodik Wekerle?

A lapunkban közölt vádakat átvette a Pesti Napló is s így aztán — Wekerlénék — a ki találva érezte magát, — mosakodnia kellett.

Természetesen Wekerle maga nem nyilatkozhatik, irt helyette Vértesi miniszteri titkár, az elnöki osztály vezetője.

A miniszteri titkár ur levelét a Pesti Naplóhoz czimezte s a nevezett lap azt egész terjedelmében a következő kommentár kapcsán közölte:

„Elutasítatik.”

— Wekerle és a részvénytársaság. —
I.

Szombaton megirtuk annak az esetnek a történetét, hogy ígerte meg Wekerle Sándor pénzügyminiszter a Szivác közlélben levő kincstári birtokot egy részvénytársaságnak, hogy adta aztán el másnak, és hogy oszlott fel ennek következtében a társaság.

hogy e változás azóta a szerencsétlen fogadás óta, melyet Margittal a hercegre vonatkozólag kötöttünk, állt be. Azóta minden megváltozott! Mit gondolhat felőlem! Minden vérem szívembe tódul, ha csak rá gondolkodom is, ki mondhatatlanul keserű érzés vesz rajtam erőt. Az a boldogtalan tréfa! Ha meg nem történté tehetném, mit nem adnék érte! Elégdj meg mára ezzel a tudósítással, drágám, s ha lehet vigasztalj!

Márczius 1-én

Ma véletlenül egyedül voltam a szalónban Sándorral, hirténetesen nem hűzöttől vizsgálta. Rajzolgattam; mint tudod kis arcképeket s karikatúra vázlatokat a társaság egyes tagjairól. Nem messze től tölem Sándor, lát-szólag könnyvébe elmerülve, ráj láttam, hogy néha kíváncsian tekintget rám.

„Tehetne nekem valami szivességet, — szótlan rajzolás közben hozzá, ha ön e, szellemek, kiket én számkivetek” gyűjteménye alá pár csinos humorisztikus mondást írta. E lapok akkor kétszeres élénkséggel idéznék viszoza emlékembe az itt töltött vidám napokat.”

„Valóban” — mondá fagyosan; vállamon át a rajzra pillantva. „Ön szigorúan ítélt, pedig társaságban oly közönyösnek néz ki! — Ah, a szegény fiatal embereket erősen elővette!

Röviden felnevetett, majd megváltozott hangon tévé hozzá: „De egy hiányzik, s mint vélem a legkimagaslóbb, Arnulf herceg. Vagy tán nála nem fedesett fel neveltséges vonást?”

„Nem! nem találtam nála neveltségeset” válaszoltam eleinte megzavarodottan a kényes

A dolog lényege az volt, hogy az első bács-bodroghmegyei kenderkikészítő-gyár részvénytársaság megajánlotta a birtok teljes becsértékét és beruházásokat tett, bizva a pénzügyminiszter amaz ígéretében, hogy első sorban a társaságra, mint közérdekű vállalatra, lesz tekintettel. Dacára ennek az ígéretnek, az aradi jószágigazgatóság eladta a birtokot kormánypartí uraknak kortes-szolgálatok jutalmazására. Ekkor a vállalat újabb, nagyobb árajánlattal elküldte Wekerléhez Eötvös Károlyt. A miniszter ismét megígért minden jót. De alig távozott Eötvös, — aláírta az aradi jószágigazgatóság kötéséről szóló szerződést, amely a kendertermelésre szánt birtokot a társaság kezéről elütötte. A vállalatra ez a birtok életkérdés volt. Szerette volna azután megvenni az új tulajdonosoktól, ha nagyon drágán is. De hiába, horribilis árat kértek, és így is csak a birtoknak egy részét adták volna el. Ezért volt kénytelen a vállalat kimondani a feloszlást.

Ezekkel a téngekkel szemben ma a következő „helyreigazítást” kaptuk a pénzügyministeriumtól:

Magyar királyi pénzügyminiszter. Elnöki osztály.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A Pesti Napló e hó 28-iki számában „Elutasítatik” című cikkelyre van szerencsém a következő helyreigazítással szolgálni:

1892. év végén Nárbuth János szegedi kendergyáros egy általa Ó-Szi-

thómától. „Bármily üres lehet feje, szíve, nevelésének s erősen kifejtett ünérsetének köszönheti, hogy viselkedésében s magatartásában nincs semmi karikatúrára alkalmas vonás. Mily gyakran található pedig ez a legköznapi embereknel!”

„Oh — nevetett gúnyosan, — ily kegyetlen a herceg iránt? De bizonyosan, mióta el van jegyezve.”

Szavai, mint tördfőfés találták szívemet! Mély, kimondhatatlanul tájéalmas felindulás rett rajtam erőt, forró szenvedély, lobogó haraggal küzdöttem. Hiányzottak szavam a válasza, magam igazolására. Hallgatva merev szemem rá egy pillanatig szememet, aztán elhagytam a szobát. Margit, mikor az ajtónál találkoztunk, nem látta meg előretörő könnyeimet, melyek kis szobában feltartóztatatlanul omlottak szememből. De jól estek, szinte nyugodtá tettek, úgy hogy most elpanaszolkozhatom neked. Igen, oly nyugodt vagyok, hogy igazságos tudnék lenni iránta; kemény szavaira rá szolgáltam. Így bűnhődtem — hitéságomért! Most hát viselem e keserű fájdalmat, mint azt, mely isteni rendelés szerint mindig a mienk, mint a világgosság fájdalmas hatása!”

Később.

Még egy szót! Margit jött kimenteni bátyját. Azt mondta, hogy őt a leghevesebb „fels alárohánás”-ban találta, meg tudta a velem történeteket s mindent elbeszél nekik a hercegről, de irántam való viselkedése miatt neki szemrehányást nem tett, mert ő is nagyon fel van igaztva. Könyörögve kéret, hogy jöjjenek le.

vacz községben felállítandó kendergyár részvénytársaság, vagy szövetkezet részére becsárban kéite a 865 holdas ó-sziváci birtokot átengedetni. Ezzel szemben, mert különben is meggyőződés szereztetvén az iránt, hogy Ó-Szivacz egy kendergyár felállítására földje minőségénél fogva nem egészen alkalmas s hogy annak létesítéséhez egy ily nagy földbirtok nem is szükséges, s hogy a részvénytársulat mielőtt még végleg megalakult volna, már feloszlott, mert az alapítók által előterjesztett alapszabályokat a részvényesek elfogadni nem akarták; a beérkezett vételajánlatok közül dr. Schneider Károly, Récsy Ede kulai, — Szelemár János, Schneider Kornél, Sauer Károly cservenkai és Arnold Károly kereszturi lakosok vételajánlata, mint legkedvezőbb, fogadtattott el s így a fentemlített birtok folyó évi április havában a 245,000 forintnyi becsárral szemben 300,000 forintért a fentnevezetteknek eladatott.

A később megalakult Első Bács-Bodroghmegyei Kenderkikészítő-Gyár Részvénytársaságnak Eötvös Károly által benyújtott kérvénye folyó évi június hó 18-án érkezett be.

E kérelem teljesíthető nem volt, mert az már oly időben lett benyújtva, mikor dr. Schneider és társai vételajánlatuk elfogadásáról értesítve voltak s a bánatpénzt le is tették, mikor tehát az adás-vételi jogügylet már létrejött s az egyoldalulag felbontható nem volt.

„Nincs semmi mondani valóm számára,” válaszoltam határozottan.

„De édes Klárikám, légy jó, tedd meg; azt mondja még valami fontosat akar tőled megtudni.”

Elhatározásom mellett maradtam s elküldtem Margitot. Nem szabad őt látnom! Mégis — mégis — itt jön?! — —

Később.

Csakugyan ő volt az; megint találkoztam hát vele! Édes szívem Hedvig! kezem reszket, alig tartom a tollat kesembem. De tud meg mindent!

Sándor felindultan lépett be. Két kezét kitarva jött felém, bocsánatért esdekelve.

„Bocsánat, hogy nem hittem nemes nőiségében, mely mégis már eleinte vonzott magához. Oh, ha tudná mit szenvedtem, mikor láttam, hogy tekintetét, mosolyát, gondolatát mind „ő”-rá az érdemellenre passarolja. Szeretted, éves Klárikám bosszant! — többet nem szabad most kernem” — —

Szólni sem tudtam; haragom eloszlott Ah, bocsánatért esdeklés ily igazi férfi ajkáról, nem esik jól! Hogy könnyeimet elfojtsam, gyorsan megtudakoltam adrgós kérdését. Ah Hedvig, reszkettem, mikor válaszát hallottam; azt hittem rosszul hallok, halálkinokat álltam ki, hogy másodsor más kép találna hangzani. Soha kérdés sebb jövőt nem tár fel előttem, soha kérdésre nem adtam boldogabban „igen” feleletet! Bár nálad lehetnék már! Jön, siet, hogy túláradó szívét sziveden öntse ki a te szerető és szeretett Klárikád.

Budapest, 1893. évi október hó 29-én.

Vértesi,

miniszteri titkár, az elnöki oszt. vezetője.

Mindenekelőtt meg kell jegyeznünk, hogy ennek a helyreigazításnak csak kisebb, utolsó része foglalkozik a mi közlésünk tartalmával. Mert cikkünk csak attól a pillanattól fogva foglalkozik ezzel a dologgal, a mikor az Első Bács-Bodrogszemeyi Kenderkikészítő-Ipar-Részvénytársaság megalakult. A fődolog annak a konstataciója lett volna, hogy tette-e Wekerle Sándor miniszterelnök azt az ígéretet, vagy sem. Erről az egész kérdésről a hivatalos válasz egyetlen szóval sem emlékezik meg. Már pedig az egész dolog annyira össze van forrva a miniszterelnök ígéretével, az érdeme annyira azon fordul meg, hogy helyreigazítást írni a miniszteri ígéret minden érintése nélkül, igazán nagyon furcsa vállalkozás volt. És minthogy azzal a konkrét állítással szemben, hogy Wekerle a társaság kettős ajánlatának kedvező elintézését kétszer is megígérte, a helyreigazításban egyetlen szóval sincs még kísérlet se a cáfolásra; világos, hogy ezeknek az ígéreteknek a létezését maga a miniszterium is mintegy hivatalosan konstataálja. Mert ebben a helyreigazításban az a legbeszédesebb, ami el van halgatva.

Különben a pénzügyminiszterium elnöki osztálya a miniszternek ezzel a helyreigazítással egyáltalán nem tett kellemes szolgálatot. Mert van a nyilatkozat végén egy megjegyzés, hogy a „jogügylet egyoldalulag felbontható nem volt.” Ez igaz. Jogérvényesen megkötött szerződést miniszteri ígéret dacára se lehet felbontani. De a nagy kérdés az, hogy lehet jogérvényes szerződést korábban tett ígéret dacára aláírni?

II.

Ezzel azonban az ügy a Pesti Napló részéről se volt befejezve, mert mindjárt másnap ugyancsak „Utasítottak” címmel újabb kommentárt ad a miniszteri titkár leveléhez, melyet jónak látunk itt reprodukálni:

„A köteles lojalitással közöltük azt a helyreigazítást, amelyet a pénzügyminiszterium ebben a dologban közölt első cikkelyünkre tegnap küldött. Igaz, hogy a helyreigazítás csak nekünk kedvezett, és a pénzügyminiszterre nézve jobb, ha meg se történt volna.

Arról, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök az Első Bács-Bodrogszemeyi Kenderkikészítőgyár részvénytársaság nála járt küldötteinek biztató ígéretet tett, a helyreigazítás egyszerűen hallgat. Tényleg, jobb is erről nem beszélni — a pénzügyminiszteriumban. De annyival több okunk van nekünk felderíteni ennek a dolognak minden részletét most, a mikor a kormány egy odadobott dá-

tummal akar a történet méltatlanság ódiúmból szabadulni.

Még mielőtt a társaság megalakult volna, dr. Pollák Lajos, az intézők egyike Budapesten járt és Wekerle miniszterelnöktől biztató ígéretet kapott a kormány jóakarata iránt, különösen a szivaci kincstári birtok átengedése dolgában. Ennek következtében nagyon gyorsan megtörtént a vállalat megalakulása.

Március 15-én azután dr. Belgrád Ignác vezetése alatt küldöttség járt Wekerlénél és előadta a társaságnak a szivaci birtok becsáron való megvásárlása iránt való óhaját. A miniszterelnök dicsérte a vállalkozást és a birtok dolgában azzal a kijelentéssel bocsátotta el a tisztelgőket, hogy számíthatnak támogatására, és legyenek nyugodtak.

Nyugodtak is voltak és 30263.1893. szám alatt beadták ajánlatukat. Azután ismételtén sürgették elintézését Ivády János miniszteri tanácsosnál, aki a dolog előadásával meg volt bízva. Az előadó is biztató ígéretet tett.

Az igazgatóság pedig a sok jó ígéretnél bízva, hozzálátott a gyár munkájának előkészítéséhez, vásárolt kender és több birtokossal kötött szerződést egész kendertermésük megvásárlására.

Könnyű elképzelni, hogy ily körülmények között milyen kínos meglepetést okozott az igazgatóságnak, a gazdáknak, és egész Bácsmegyének Wekerlénak az a 3263.2893. számú határozata, hogy a társaság kérése minden indok nélkül elutasítottatik.

Ekkor nyújtotta be Eötvös Károly azt a folyamodását, amelyben névszerint is felsorolva azokat az uradalmakat, amelyekkel a vállalat a miniszteri ígéretekben bízva, szerződéseket kötött, kérte a minisztert, hogy ne fossza meg a társaságot létezésének legfőbb feltételétől. Kapott is biztató ígéretek minisztertől, referenstől. És azután egyszerre 45.902.1893. szám alatt június 27-én egy határozatot, hogy a birtokot a kincstár időközden dr. Schneider Károly kulai ügyvédnek és érdektársainak eladta.

Már most a pénzügyminiszterium „helyreigazítása” azt mondja, hogy a társaságnak Eötvös utján benyújtott kérése június 18-án érkezett be, amikor már az eladás megtörtént. Ez valóban szörnyű frivolitás. Hisz a társaság első ajánlatát már kora tavasszal tette. Sokkal később érkezett be a kormánypárti kortesurak ajánlata és sikerrel járt anélkül, hogy a vállalat intézőit csak meg is kérdezték volna a nyomatékos miniszteri ígéretek dacára.

De valótlanság még az is, hogy a második ajánlat a június 18-iki, későn érkezett. Hisz még Eötvös is biztató ígéretet kapott. Az igaz, hogy június 27-én, amikor a második kérvényt elin-

tézték, az eladás már megtörtént. De amikor a kérvény beérkezett, az üzlet végrehajtva, megerősítve még nem volt.

Itt tehát a méltányosság teljes hiányával és a megszegett ígéretek egész sorával állunk szemben.

A bácskai gazdák tanulni fognak ebből az épületes esetből, de rejlik benne tanulság az egész országra is.

De ugy látszik Wekerle mosakodása illetve szerencsenedosdatása még itt sem ért véget, mert a „Bácska” című kormánypárti félhivatalos helyi lap aláírás nélkül közöl egy polemikus cikket, melynek írói úgy vélik a kérdéses 865 holdas ingatlan vásárlói lennének ha ugyan ez a cikk is nem került ki a pénzügyminiszteriumból.

Ebben a cikkelyben sok valótlán dolog állítatik s ez okból szó nélkül nem hagyjuk. Megígérjük tehát ezennel ünnepélyesen, hogy legközelebbi számunkban megfelelően a tisztelt vevő uraknak is.

Addéig elég legyen a Pesti Napló főnődézet két közleménye.

Megyei és helyi hírek.

— Bács-Bodrog vármegye virilistái.

Bács-Bodrog vármegye legtöbb adót fizető bizottsági tagjainak az 1894. évre megállapított névjegyzékéből a következőket említhetjük ki. A vármegye első virilistája gróf Chottek Rezső, aki 43,949.63 forintot fizet. A második Duggerzky Lázár földbirtokos Szent Tamás 23,317.89 forint adóval. Utánuk következnek: Fernbach Bálint földbirtokos Zombor 20,239.26 forint, báró Rédl Béla földbirtokos 10,232.55 forint, Fernbach Antal földbirtokos Tamerin 8386.38 forint, báró Rédl Lajos Rasztinicz 7600.04 forint, Latinovics Albin 6375.52 forint, Szemző Mátyas Kerynéja 5992.30 forint, Lelbach Konrad Cserevénkán 5467.12 forint, Lelbach Péter Cserevénkán 5367.11 forint, dr. Vaáry Emil ügyvéd Kulán, dr. Vojnits István főispán Szabadkán. Latinovits Ernő országgyűlési képviselő.

— **Hymen.** Pollák Mór a szabadkai Kunetz Testvérek cég könyvelője f. é. november hó 2-én vezete oltárhoz Bajmokon Fischer Iréné kisasszonyt. — Béni Béla szabadkai ügyvédsegéd pedig f. é. november 7-én vezeti oltárhoz Strausz Kálmán dunaföldvári kereskedő leányát Natália kisasszonyt az ottani izr. imaházban.

— **Lelkész beigtatás.** Keck Zsigmond újonnan választott cserevénkai lelkészt, mint levelezőnk írja, f. hó 1-én nagy ünnepek közben igttatták be hivatalába. Hosszu kocsisorban mentek a hívek az új pap elé egész a sziváci határig, ahol Szauer Ferenc cserevénkai községi jegyző üdvözölte. A paplak előtt Müller tanító tolmácsolta az egyház tagjainak örömet s az új lelkész meghatóttan választott. A templomban hálaadó istentisztelet volt, melyen Szabó Péter esperes pontifikált s aztán az új lelkész lépett a szó székre, hogy először beszéljen híveivel. Hazafias, szép beszéde nagy hatást tett. Délbe banket volt az új pap tisztelésére.

— **Az ó-szapari községi jegyző fegyelmi ügye** ugy látszik, véget ért, még pedig a jegyzőre nézve vézetes alakban, mert azt írják nekünk Szaparról, hogy a főfűggesztett

községi jegyző elhuroczkodott Sztapárról, reméljük, hogy a jegyzői állás mihamarább be fog tölteni.

— **Apát installáció.** Eigl József lovag, futtaki esperes-plébánosnak október 28-án volt az apáti installációja. Az apáti mise után Zittl Róbert temerini prépost-plébános üdvözölte Eigt. Az új apát ura vendégszeretettel fogadta tisztelőit; a fényes lakomán lelkes felkészütnökből élotték az új apátot, akit az egész megyéből sokan telegrammban is üdvözöltek.

— **A koronás ezüst érdem kereszt** is olyan ordo, melyet ünnepélyesen szoktak az érdeműs férfiak mellére tűzni. Gyurákovits Lajos bajai kir. járásbírósi nyug. fogházörmeztér Ö Felsége — a koronás ezüst érdemkereszttel tüntetvén ki, az érdemjelet a napokban vette kézhez Roth Nándor kir. ítélő táblai bíró, a járásbírósg vezetője, ki is az egész járásbírósi tisztok, a szolgai és fogházi személyzetet és a kitüntetett örmestert hivatalos helyiségbe meghívta. Az összes meghívatal teljes számban megjelenvén, Roth Nándor kir. ítélő táblai bíró meleg szavak kíséretében sajátjukéba tűzte Gyurákovits mellé a koronás érdemkeresztet.

— **Halottak napján** zentai polgártársaink kegyeltes ünnepet ültek. Ekkor szenteltetett föl az 1849. február 1-én és a következő napjain ártatlanul kivégzett zentai lakosok, közt sorja föl emelt díszes emlékkő. A kegyeltes ünnepélyen Zenta város egész intelligentiája jelen volt.

— **Hymen.** Berndorfer Ede jónévű bajai kereskedő e hó 1-én jegyezte el Wiesel Minka kisaszonnyat, Wiesel Lipót súskövidi földbírtokosnak leányát.

— **A diszpolgársg** annyira divatba jött, hogy most a kit csak ünnepelni akarnak, legott diszpolgárnak választjuk. Nekünk zomboriaknak is van most két új diszpolgárunk, Kossuth és Jókai. Hátra van még József főherceg, kinek jubileumára most nyújtott be Schlagetter polgármester indítványt a városi közgyűléshez, mely e hóban fog megtartatni. Vajjon indítványba tette-e Schlagetter, hogy József főherceg is diszpolgárrá választásék. Ha igen, akkor úgy járunk vele, mint a soproniak, hol dr. Kánia József a napirendet megelőzőleg általános figyelem között azt indítványozta, hogy József főhercegnek, mint a honvédség főparancsnokának a negyedszázados jubileumán a város az által adjon kifejezett hódolatának, hogy a népszerű főherceget diszpolgárává válassza és majd feliratban üdvözölje. Az indítványt nem fogadta el a közgyűlés, mert nem volt bizonyos a felől, hogy lehetséges-e általában egy város diszpolgárává megválasztani egy királyi herceget. Az indítványt javaslatteikre kiadták a jogügyi bizottságnak. Nézetünk szerint a főherceg közjogi állása oly magas, hogy a diszpolgársg melyen alatta áll.

— **Jubileumok mindenfelé.** A fővárosi lapok egy rovata így hangzik: „tüzek mindenfelé” E helyett jobb volna ezt az állandó rovatot nyitni meg; „jubileumok mindenfelé.” Legutóbb a bajai kereskedelmi és iparbank jubilált. Huszonöt éve ugyanis, hogy ezen virágzó intézet fennáll és ezen huszonöt év alatt Weidinger Salamon állott szakadatlanul a bank élén. Ezt a ritka jubileumot ünnepelték meg az elnök életnagyságú, igen sikerült arcképének leleplezésével. Az igazgatótanács nevében dr. Hegedűs Aladár bajai polgármester, igazgatóság tag üdvözölte meleg hangon a jubilarist, míg a felügyelő bizottság részéről dr. Bérczi Albert felügyelő bizottsági tag, a tisztikar részéről pedig Löwinger Gyula vezérigazgató emelték ki elnöknek az intézet irányában szerzett érdemeit. Weidinger úr meghatóttan köszöntte meg a nem várt ovációzt.

— **Károly Lajos főherceg levele.** Károly Lajos főherceg, mint az önkéntes segélyezési ügynek védnökhelyettese, a következő levelet intézte Ujverbász közönségéhez: 45. sz./V. II. A magyar szent korona országai vörös kereszt egyesületének jelentéséből örömmel vettem tudomásul, hogy Ujverbász nagyközönség hazafias közönsége, háboru esetére 100 lábdadozó harcos ellátása és ápolása iránt tett közzételt ajánlatot és azt a hadi kormány is jó-

vághyatta. Mint ö felségének, a legkegyelmesebb védnök urnak helyettese élénk érdeklődéssel és rokonszenvvel kísérvén a magyar vörös kereszt egyesület áldásos tevékenységét, különös megedelőzémmel találkozik az előjáróság fentemlített becses ajánlata és készséggel használok fel az alkalmat, hogy az előjáróságnak a nevezett egyesület és ez uton az önkéntes egészségügyi szolgálat iránt tanúsított nemeseleki áldozatkészségeért teljes elismerésemet és köszönetemet fejezzem ki, megbízván egyuttal az előjárósággal, hogy erről a közönséget is megfelelően értesítse. Bécs, 1893. október havában. Károly Lajos, főherceg s. k.

— **Szerb püspöki zsinat.** Múlt hó 30-án volt a szerb püspöki zsinat megnyitó ülése ujvidéken. Ünnepi istentisztelet előzte meg, melyet a patriárka mondott. Az ülés a főpap palotájában tartatott nagy közönség jelenlétében. Főtárgya a kormány leirata volt, melyben tudatja a patriárkával, hogy ö felsége a kongresszus-tartást onttal nem hagyta jóvá, de beleegyezett, hogy a bácsi és budai székek betöltése végett püspöki szinodus tartassék. A patriárka indítványára a zsinat köszönetet mondott a koronának, hogy püspök-tétel régi jogát a zsinatnak reintegrálta. Az ülés ö felsége életével ért véget. Utána a patriárka lakomat adott, melyen Brankovich patriárka felköszöntötte a királyt, a kormányt és Nikolicz Fedor-bárót, szerencsésnek mondván egy magát, mint a zsinatot, hogy ö felsége részéről oly megtisztelő bizalomban részesülnek, hogy a püspöki zsinat királyi bizsitos jelenete nélkül tartatik meg. E kitüntető bizalmat azzal fogja meghálálni a zsinat, hogy alkalmas püspökököt válassza és a többi ügyek lojalis és korrekt elintézésé által meg fog felelni ö felsége intenczióinak. A kormány imént emlitett leirata szerint a kongresszus összehívása okt. 30-ikára azért nem volt megengedhető, mert az előző kongresszusok költségeivel együtt 104.858 frt 11 kr. teher haramolucok a szerb nemzeti egyházi és iskolai alapokra, a melyekből a kongresszus költségeit ezentul közvetlenül a választó kerületeknek kell fedezni. A most tervezett egybehívás annál kevésbé volt engedélyezhető, mert a tárgyalásra kijelölt ügyek sem oly természetűek, hogy azok a kongresszus egybehívását elodjaztatlanul szükségessé tennék.

— **Eljegyzés.** Deák Andor csónoplyai jegyző búcsú második napján eljegyezte rigyiczai Kovács József kisaszonnyat.

— **Az „Ügyvédi kamarák” és a millénum.** A szabadkai ügyvédi kamara az alábbi meghívót küldte szét tagjaihoz: A budapesti ügyvédi kamara 1868/893. számú átiratával felhívja a mi ügyvédi kamaránkat is, hogy a millénumnak a magyarországi ügyvédek általi megünnepléséhez szükséges összegeket előállítsa mi is segitsünk, évi adományainkkal ahhoz hozzájáruljunk. Ez ügyben a választmány határozata folytán folyó évi november hó 12-ik napjának d. e. 9 óráját rendkívüli közgyűlésre idejéül tűzöm ki, melyre midőn tek. kartárs urat tisztelettel meghívom, tudatom, hogy a közgyűlés helyiségeit a szabadkai takarékpénztár és népkban terme engedélytetett át. Szabadka, 1893. évi okt. hó 30-án dr. Guln György a szabadkai ügyvédi kamara elnöke.

— **Tüzölt tanfolyam.** A bácsmezei tűzölt szövetség, jövő 1894. évi május havában tűzölt tanfolyamot fog rendezni Szabadkán.

— **Amint halljuk, a tanfolyam elnökéül:** Schmausz Endre megyei alispán, alelnökéül: Vermes Béla orsz. képviselő, tanárokul: Breuer Szilárd (Bpest), Köhler István (Bpest), Scossa Zoltán (Szabadka) és Wenczel Lajos (Szabadka) fognak felkérteni.

— **Esküvő.** Seress Imre ismert nevű író, a „Szabad Szó” belmunkatársa, 1-én tartotta esküvőjét a belvárosi plébánia templomban Egi Leona kisaszonnyal, dr. Kanyurszky György egyetemi tanár unokahúgával. Az esketés szertartást Széssényi Jenő nagyváradi apátkanonok végezte teljes ornátusban s megható beszédet intézett a fiatal párhoz. Tanúk voltak: Kovács Gyula egyet. tanár és Siposs Antal zeneakadémiai igazgató.

— **Tüzek mindenfelé.** Nagy tüzesetek voltak a múlt heten megyénkben. Nándor

falú s Radonvács puszták égtek. A kár mindkét helyen jelentékeny.

— **Kedvezmény a deákoknak.** A kereskedelmi miniszter a nyilvános jelleggel felruházott hazai tanintézetek tanulmányi kirándulásában résztvevő tanulók és tanárok részére azt a kedvezményt adta, hogy az államvasut vonalain az illető tanintézet igazgatóságának hivatalos pecsétével ellátott igazolás alapján, melyben az utasok célja, a beutazandó vonalrész ö az utazó tanulók és tanárok nevei bennfoglaltatnak, személy és omnibusz vonatknál (gyorsvonatok kizárásával), a második kocsi osztályban egy harmadosztályú jegy és a harmadik osztályban egy harmadosztályú féljegyvel utashatnak. Ehhoz a kedvezményhez csakis az a feltétel van kötve, hogy a kirándulásban a tanár vezetése mellett legalább tíz tanulóknak kell részt venni.

— **Halálozások.** Az ókéri evang. lelkészt, Bierbrunner Gusztáv urat, a ki lapunkban is már sokszor írt egyházi ügyeiről, az a lesújtó csapás érte, hogy, hasonló teológus fia 25 éves korában elhunyt.

— **Egy serteskereskedő czég bukása.** Nagy szerencsételt keltett Szabadkán Tumbász Miklós serteskereskedő fizetésképtelensége. A bukás bekövetkezését illetőleg többféle verzió kering. Tumbász azt állítja, hogy az ujvidéki betivasárba menet, 25.000 forint tartalmazó pénztárcáját az úton megfosztották. Más verzió szerint Tumbász már 6-7 év óta, dacára annak, hogy folytatta az üzletet, — vegetál, hitelé nagyon megcsappant a így a katasztrófa a beavatott köröket nem lepte meg. Anonban az ellenkezőre látszik következtetni az a körülmény, hogy Tumbász a helyi piacon körb. 40.000 forint többnyire sertesárlalóknak és kisebb gazdáknak tartomik. Legérsekényebben sújtja Tumbász bukása Müller József hiallolt, kinek egy maga 6040 forint adása. Nagyobbrészt a kisebb gazdák vannak berántva, kiknek nagy bizalmuk volt Tumbászhoz. Egy harmadik verzió szerint Tumbász csak azért tarthatta magát eddig, mert a bécsi bizományosok nagy hitellel halmazták el, mely hitelt azonban most váratlanul megvontak öle, amiért a bukásnak be kellett következnie. Mint halljuk fizetésképtelenségét törvényszerűleg bejelentette. Pénzintézetek nincsenek anganszáll. A rendőrség kihallgatta Tumbászt s minthogy előadása fölülte gyanus volt letartóztatta s átadta a kir. ügyészségnek.

— **Parasztdráma.** Siák Póra földműves már hosszabb idő óta nem bízott a feleségében. Utána leleskedett és csakhamar kinyomozta, hogy ad asszony mindennap egy faluvégi diledező viskóba tér be. Mivel bizonyosra vette, hogy a forró vértű asszonyt nem az elpusztult hely romantikája csalsa oda, szombatn este utáns lopódsott. A bomladozó viskóban feleségén kívül ott találta régi ellenességét is. Csaelios Deát, még pedig éppen nem ellenessége viselkedésében feleségével szemben. Csaelios menekülni akart, de Siák utolérte ér hatalmas, éles kését ötször a mellébe szurta. Csaelios vértől elboritva, eszméletlenül esett össze, a boszuálló férjet a csendőrék börtönbe kísérték.

— **A szabadkai villamos vasut építkezését** a kereskedelmi miniszter biztosításgal megvizsgáltatva Spanyi főmérnök vezetése és elnöklete alatt, a vállalat részéről Bobula János és Ganz-társulat főmérnöke Schiller vettek részt az eljárásnál. A város szintén képviselte magát saját assakértői által. A bizottság bejárta a vonalat és konstátálta az eddigi teljesítményeket és szállításokat és megállapította a még hátralévő munkálatokat s azok előirányzati összegeit. Legnagyobb kedsedelem van a Ganz társulat részéről a villamos berendezésre vonatkozólag, mi miatt az egész munka befejezése köslik. De a Ganz társulat megbizottja kinyilatkoztatta, hogy a berendezések munkálatban vannak és a hely-

színén szükséges munkák végrehajtását szintén a jövő héten megkezdik. A villany-világításra a társulat nem tehet semmi-féle előkészületet mindaddig, míg a város az erre vonatkozó ajánlati beadvány felett nem határozott. Ha ez a határozat meghoztatott volna, akkor a villanyvilágítást hamarabb lehetett volna intéznie hozni, mint magát a vasutat mely utóbbira a berendezési tárgyak és a kocsik rendkívüli hosszú előállítási időt vesznek igénybe.

— **Zentán, Mezei és Réthy sziniszagatók** 26 személyből álló dráma, vigjáték, népszínmű, és operette-szintársulattal a hó 4-én kezdte meg szinelőadásait.

— **Halál az utcán.** Szabadkai levelezőnk írja, hogy ma reggel a városház mögött elterülő téren Dobó Ferenc horbély föbe lötte magát. Az öngyilkos házasságos, iszákos, üszö férhetetlen ember volt, akivel már sok baja volt a rendőrségnek. Nehány hónappal ezelőtt revolverrel követelte apjától öröksége kiadását. Bátyja apja vérdelmére sietett és a falról lekaptat fegyverrel kétszer rálőtt, de csak könnyebben sebesítette meg. A javíthatatlan ember tegnap a feleséget szurkálta össze éles konyhakésével. A megijedt ember a kapitányi hivatalhoz fordult, a mely ma két rendőrt küldött ki az elfogatására. Dobó a rendőrök előtt egy burbályzletbe menekült be, ahol megborotálkosszott. Mikor az utleltől távozott, észrevette, hogy a két rendőr az utcáson még mindig várakozik rá. Ekkor a zsebéből kikapta a revolverét és a szájába lött. A lővés azonnal megölte.

— **No hát beszélj moste Pupák!** Zentán a regálbérlet két megbízottja: Juhász András és Fischer Miksa Pupák Antal koronmárosnál a szokásos szemle tartás végett megjelentek, s ott két hordó bort: egy 333 literes és egy 92 literes kordóval — bejelentlenül beraktároztva találtak, melyet Pupák Antal vagy helyettese sem szemleivel, sem bárczával igazolni nem tudott. Természetes, hogy e miatt Pupákat megbírásgoltatták, a mi Zentán hírlapi polemiára szolgáltatott okot.

— **A legújabb népszínmű pályázatok.** A budapesti népszínház 1000 koronát tűzött ki egy jó népszínműre. Mi nem a pályázati föltételeket ismertettük, mert azokat könnyű megtudni, hanem népszínmű anyaggal szolgálnak a pleno titulo népszínmű író uraknak. Ime az eset: Kis Józsefnek fiatal szép felesége himlőbe esett, amely a szépségét ugyan megviselte. A szerelmes férj nem tördött az elrúgó, vörös pocsétekkel, de a feleség folytonosan sirt, hogy a férje nem szereti már. Erre a nemeslelkű férfi nagy dologra határozta el magát. Beszélt egy orvosral, akitől olyan maró folyadékot kapott, hogy az ő arca is kisebesedett és éppen hasonlóvá vált a feleségéhez. Eddig egészen romantikus a történet, csak a befejezés modern és pompás illusztrációja az örök Évának. Nem az történt, hogy az asszony a legnagyobb áldozatra kész férje lábaihoz borult, hanem hogy egészen elhidegült és végül a napokban egy fiatal emberrel megszökött, azt izente tartózkodási helyéről férjének, hogy undorodik a sebekről.

— **A szegedi kereskedelmi és iparkamara ülése.** A szegedi kamara október 31-én tartotta meg a havi teljes ülést Gál Ferenc elnöke alatt. Az elnöki és titkári jelentések tudomásul vettek. Rainer Ferenc alelnök indítványára a kamara egyhangulag megválasztotta Galléri Mór orsz. iparegyesületi aligazgatót, az 1896-iki országos titkárt, levelező tagnak, kifejezést adandó ezzel tisztelőnek és elismerésének azon kiváló érdemeiért, melyeket Galléri Mór mint közgazdasági író és mint az iparügyeknek husz év óta egyik legtekélyesebb, legavatottabb és a közérte való odaadó munkában határt, akadályt nem ismerő előharcosa szerzett. A tárgysorozat ügyeiből a fontosabbak következők: Az iparszövetkezők létesítésének ügyét, a kamara nagy lelkesedéssel tette magáévá, annál inkább, mert a kerületben már eddig is meg-

alakult négy szövetkezet. Továbbra terbe veszi a kamara Szegeden a saabó és érciparosok, Hmvasárhelyen a tálosok, Apatinban a kosárkötők és kötelesek szövetkezők, Baján, Újvidéken, Hmvasárhelyen és Szentesen pedig közbe ipari árucsoaruokok létesítését. Tudomásul vette a kamara a kereskedelmi miniszter leiratát, melylyel az elnöke alatt tartott kamarai titkár értekezletéről szóló jegyzőkönyvet küldi meg és intézkedett, hogy mielőbb befejeztessék az irodának már folyamatba tett munkája a kerület azon iparosainak és gyárosainak csoportonként való kimutatására, akiknek az országos kiállításban való részvételére sulyt kell helyezni. A kereskedelmi bíróságok személyzetének szaporítására irányuló temesvári fölterjesztést a kamara tudomásul vette, miután a kerületben levő bíróságokra vonatkozólag a késedelem miatt nem merültek föl panaszok. Baros-szoborra való gyűjtést befejezéséről előterjesztett jelentést a teljes ülés tudomásul vette. E jelentés szerint a szegedi kamarának a kegyeletes célra való gyűjtése 4899 frt 21 kr tesz. Segélyt megszavazott a kamara a szegedi nőipariokolának 100 forintot, az iparos segédek szakrajs-tanfolyamára 100 forintot, a kereskedő ifjak esti tanfolyamára 100 forintot, továbbá a női kereskedelmi tanfolyamnak 200 forintot, melyet négy leány kap 50 forintot ösztöndíjjal, a tanpénz megfizetésére. Végül a nyilvános vasárnapi előadások rendezéséről ezuttal nem lehet gondolkodnia a kamarának azért, mert azok intézését „az iparos munkások képzésére szervezett bizottság” vette kezébe és Szegeden is, a kamarai kerület többi városaiban is külön helyi bizottságok lesznek alakítandók. Az országos bizottság által küldött népies füzeteket a kamara az ipartestületek, gyárak és egyes iparosok útján juttatja Szegeden és vidéken az iparos munkások kezébe.

— **Az 1893: XXIII t. oz. Lapunk múlt számában** a törvényekire vonatkozó miniszteri rendeletről közöltünk cikket. Most arra kérték lapunkat, hogy rövidesen közöljük magat a törvényt is. Ime tehát a törvény rövid kivonata: A törvény már két hó mulva — 1804. január 4-én — életbe lép. Ismétlenül figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy a törvény a mesterséges borok készítését föltétlenül tilja, sőt tilja a mesterséges bor készítésére szolgáló anyagokat ily célra áruba bocsátani, vagy csak elárusítását hirdetni is. A törvény minden, nem kizárólag szőlőből (mustból) készített bort mesterségesnek nevez s a borhoz tisztított szeszen vagy cognac-on kívül semmiféle anyagot sem enged meg hozzákeverni. Musthoz cukrot hozzáadni szabad. Mindazon borok, a melyek Pest, Szabolcs, Hajdú, Szolnok, Békés, Csongrád, Csanád és Bácsvármegyék területén termettek, „Kecskemét-alföldi bor” néven hozhatók forgalomba. Más elnevezés ezen területekre nincs megengedve. De ezen elnevezéshez hozzá tehetjük (ha igazolni is tudjuk) hogy p. „bajai termés” vagy még hogy „kadarka bor, olasz rieszling bor stb.” — A törvényt viszont felütni a czukorral átterjeszteni szabad ugyan, de a „lörkölbor” elnevezés használása kötelező. Ha a törvényt viszont s termelő, s szeszes-séssel akarja ezt élvezhetővé tenni, akkor ezen italt „csiger” vagy „löre” nével tartozik megjelölni, Borspróhból semmi-féle bort sem szabad készíteni. A külföldi borok elárusítói mindig tartoznak azon országot megnevezni, amely országból az illető bor való; az ily borokat sem megnevezetlenül, sem hazai gyantán eladni nem szabad. A bortörvény ellen vétők kihágást követnek el és legkisebb büntetésük 25 frt bírság, legnagyobb büntetésük 300 frt bírság és két havi elzárás.

Báll-selyemszövetkeket méterenként 45 krtól 11 frt. 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszövetkeket is méterenként 45 krtól 11 frt. 65 krig — sima, csizkott, kockázott mintázott, damasztot stb. minőségben

(mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban) póstabér és vámmentesen szállít: Heunenberg G. (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordulóval küldetnek. Svajczba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom, művészet.

A közlekedő újév alkalmából minden olvasó gondolkozni szokott a felől, mily szép-irodalmi lapot rendeljen meg családja részére, a jövő évre. A választás nem könnyű, mert nem egy oly szépirodalmi lapunk van, melynek sikamlós beltartalmát a család serdülő tagjainak kezébe adni nem lehet; oly lapot kell tehát minden családnak tartania, a melyben szívmemesítő erkölcsöket emel, s szórakoztatva tanító olvasmányokat talál az olvasó legyen az akár serdülő, akár felnőtt akár már előhaladott korú tagja is a családnak. Ily lap a „Képes Családi Lapok” melynek gondos szerkesztése különös figyelmet fordít arra, hogy bár mely fiatal leánynak is épp úgy kezébe adhatja az anya, mint a hogy élvezettel olvashatja ő maga is. E lap körül az ország első rangú írói tömörülnek. Illusztrációi művészi kivitelűek s a lap mégis a legolcsóbb valamennyi szépirodalmi lap között. Melegen ajánljuk a lapot olvasóinknak. — Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal.

Megjelent a „Jó Egészség” naptára a magyar nép számára az országos közegészségi egyesület kiadásában az 1894. évre. Ez a rendkívül izlées népkalendárium változatos, mulattató tartalmával és szép kiállításával már is meghódította a magyar népet és évről-évre több példányban terjed el és szorítja ki az egyéb kalendáriumokat. A legújabb harmadik évfolyamában is törül metszett eredeti cikkekkal kedveskednek legjobb írónk a népek kertjébe, mindeután a tudakosságot. „Örse néni meséje” (Vilmától), „A jó atyának” (Tóth Bélától), „A tanak világában” (Sebők Zsigmondtól), „Egy gyerek, semmi gyerek” (Rákosi Viktoról) mindmegannyi elbeszélése burkolt jó tanács a népek s az orvosok is, kik közül Csatóry Lajost, Csapódi Istvánt, Rákosi Bélát, Szendefly Aladárt és Szontagh Tamást említjük meg, könnyen érthető módon tanítják a népet az egészség megővására. Különösen hasznos része a naptárnak „a munkások betegségeiről” szóló cikk, melyben minden foglalkozásnak és mesterségnek megvannak írva az egészségügyi szabályai, még pedig betűrendbe szedve, hogy kik megtalálja a magáét. Végül egy utmutató segély betegok számára, kik ismeretlenek Budapesten, a szokásos vásári mutató stb. S a komoly alaphangot sikerült éleek derítik föl szép rajzokkal ékítve. Ismétlül egyet: — Itt az orvososság, ebből adjon minden két órában a feleségének. De el ne felejtse, hogy hűvös helyen kell tartani, mert megromlik. — Igenis is doktor ur, mond a paraszt. — Az szal haza megy és levizsi a pincébe — a beteg asszonyt. A naptár ára 30 kr., de a ki 2-10 példányt rendel, az példányonként 27 krajcárért, 11-50 példányig 25 krért, 50 példányon felül 22 krért kapja példányonként bérmentes küldéssel az egyesülettől. Melegen ajánljuk a naptári különösen néptanítóknak, jegyzőknek és mindenkinek, a ki a nép javát szívén viseli. A pénz előlegesen az országos közegészségi egyesület pénztárnokához, Budapesten, Eszterházy-utca 5. sz. alá küldendők.

Német költőnő zomborban. „Stunden der Wehmuth” című alatt Lipcsén Wilhelm Friedrich udvari könyvkereskedő kiadásában egy kötet vers jelent meg német nyelven, melynek szerzője özv. Grossmied Ferencné, a zomborban oly ismeretes Grossmied ügyvéd özvegye. A kötet ára 1 frt kapható zomborban valameny könyvkereskedésben.

Vettük az előfizetési felhívást, „Óralló” című Sárospatakon hetenként megjelenő szabadulvó, demokratikus politikai lapra. A felhívásból kiemeljük a következőket:

„Az Óralló”, minden vallási elfogultságtól, vagy szűkebbül felekezeti szűkeztéstől menten, épen e kettő testvéri szövetségét, nyílt,

őszinte, becsületos, minden önző érdektől ment védelmezést tüzte ki feladatát.

Meg akarjuk oltalmazni a protestantizmust a klérikalís hatalomvágy túlkapásai ellen, mert a protestáns szellem szülte a modern felvilágosultságot és demokratikus, szabadelvű társadalmat s annak ma is egyik leghatalmasabb támaszát képezi. Sapientisat.

Az iskolaszék ülése.

F. évi november hó 2-án d. e. 10 óra-
kor ülésezett a zombori iskolaszék. A tárgy-
sorozatba az 1894. évi költségvetésirányzat s
tanítók kérvénye melyben fizetés felemelést
igényelnek, volt felvéve.

Fejér Gyula apát-plébános az ülést
megnyitván constatálta mindenek előtt a ha-
tározat képességét. Ezután holmi apróskos
dolgot — mint minő a könyvkötő, — kályha
csináló, asztalos, lakatos stb. számlák bemu-
tatása s a pénz folyórá tétele — elintézésé-
után felolvastott Mihálovits Endre helyettes
igazgató jelentése, — mely szerint 669. tan-
díj köteles gyermek közül 629. a tandíját
lefizette. — Aztán következett hosszú sora
Czikler gondnok jelentésének — melyben
az iskolákban szükséges iratásokat vagy
elkészítette, vagy elkészítettini fejtja, —
Mindez tudomásul vétetik, a szükséges össze-
gek pedig, kiutalványoztatnak.

Elnökből vita fejlődött azonban ki a
tanítók és tanítónők fizetés emelési kérvény-
nek tárgyalása atatt. E kérvényben hivatko-
znak a tanítók azon köztudomású tényre,
hogy Zomborban a lakhró többi években
annyira emelkedett, hogy a legszörényebb
lakás sem kapható 200 forint alól, már pe-
dig ha valakinek úgy a tanítónak van szük-
sége tiszta, és nedveségtől ment lakásra,
mert alig van oly ember, kinek túdeje annyira
igénybe volna véve, mint ép a tanítók; végül
utalnak azon ismeretes körülményre, hogy a
tanítók helyben a magyarság terjesztésének
fő faktorai stb. stb. Egyzszóval kérvényük
licitálta túl érdemeiknek, nem reprodutk álta
híven ténykedésüket. Az iskolaszék tagjai
együtt egyig méltányolta is e kérelmezést —
de a fizetés felemelés tekintetében nem akart
elhamarkodottan intézkedni, s abban állapo-
dott meg, hogy egyelőre drágasági pótlék
ezimén szavaz meg bizonyos összeget, — a
fizetés felemelés hirdetésének megoldására
pedig következő tárgyköb álló bizottságot
küld ki: Fejér Gyula, Mihályi János, Pál
Kálmán, Molnár István, Donozlovits Vilmos,
Zsulyevits Ernő és Schöfner Józsefet. A
drágasági pótlékokat Mihályi ezen iskola évre a
tanítók részére 50 frt a tanítónők részére 37
frtban ajánlja megállapítandónak. Ezzel szem-
ben elnöklő apát előbbieknél 100 frt. utó-
biaknak 50 frtban segélyt hoz javaslatba
Pál Kálmán ohajtaná e megkülönböztetés
okát tudni, mire az elnök kifejti, hogy a
tanítók családi emberek, aztán meg nagyobb
a fizetésük s így több segélyre is tarthatnak
igényét. Pál azonban az indokok előtt meg-
nem hajlik, sőt kiemeli, hogy ép a cseké-
lyebb fizetésű tanítónők — kik szintén család-
dal bírnak ugyan oly segélyt igényelhetnek,
főként azonban megilleti a tanítónőket a
hasonló menyiségű pótlék a hitoktatókkal
szemben, kiknek családjuk nincs stb. stb.
Hozzászóltak még többen végre midőn szava-
zásra került a dolog az eredmény az lett
hogy a tanítók 100 frt a tanítónők pedig
80 frtot kapnak. —

A költség előirányzat el lett fogadva.
E szerint a 9561 fr. 47 kr. szükséglettel
szemben 13012 frt 58 kr fedezet áll, marad-
telt felesleg 3451 frt 11 kr

Kirándulás a Vaskapuhoz.

— Utirajz. —

Irta: Krausz Bernát.

XIV.

Innen a Duna a Fekete tengerig 1085
kilm. hosszú utat tesz meg, míg a tulajdonképe-

ni Vaskapuig 135 kilmtr. A Vaskapu név alatt
sokan a Dunának egy olyan részét értik, mely
hatalmas hógyektől van körülvéve és keskeny-
sége miatt akadályozza a közlekedést. Utí-
társaink közül is nem egy kiáltott föl, mikor
fő felőrai csónakázás után a Vaskapuhos és
az irt folyó munkálatokhoz értünk: „Bizony
egészen másként képzeltem én magamnak a
Vaskaput.“

A Vaskapu tulajdonképen már az aldun-
nai síkságon van. A Duna fenekén keresztül-
húzó sziklagerincz képezi azon hajózási
akadályt, mely első sorban okozója annak,
hogy a Dunán a nemzetközi hajóforgalom
eddig nem volt képes megfelelően fejlődni.

A szabályozás ezen hátrányon aként segít,
hogy a hajózás részére a jobbparton, ott ahol
a rómaiak Traján császár idejében ugyanazt
tették, 80 mtr. széles és mintegy 2 kilmtr.
hosszu és megfelelő mély csatornát épít....

Milyen kurtán és könnyen el lehet ezt
mondani! Két kilométer hosszú és 80 mtr.
széles csatornát a sziklákba vájni!.....

Azt hiszem, hogy a Vaskapunál folyó
munkálatokat még leírni is lehetetlen. Látni
kell azt, hogy fogalmunk legyen rola; látni,
hogy az emberi szellem és akarat mint tékezi
meg a kavargó hullámokat, mint törli izzé-
porrá a hatalmas sziklatömböket és szórja ki
utjából.... Csak ha ezt láttuk, lesz fogal-
munk az emberi szellem nagyságáról, az aka-
ratos merészségéről és a modern technikai
tudományok haladottságáról....

De hogy a türelmes olvasó még se ki-
sért legyen ily hosszú utra hiába és hogy
kirándulásunk legérdekesebb pontjáról némi
homályos fogalmat alkothasson magának, meg-
kísértem ezt is néhány vonással lerajzolni.

Állítsuk vissza képzeletben a Vaskaput
régii stadiumába. A Duna itt szemérmétkem
szerint lehet úgy 200 meter széles; de mint
mondám, olyan hatalmas sziklagerincz húzódik
a medrében egyik partjától a másikig mintegy
2 kilmtr. hosszúságban, hogy — mint egy
munkafelügyelőtől hallottuk — egy nyár utol-
ján, alacsony vizállás mellett ezen sziklage-
rincznek a vízből kiálló csúcsain az ember
száraz lábbal igen könnyen átugrálhat egyik
partról a másikra. Nagyon természetes, hogy
ilyenkor a Duna e részén hajóközlekedése
még gondolni sem lehet. Az emberi szellem
tehát már évszázadok óta foglalkozik azon
tervvel, hogy miként lehetne ezen sziklage-
rinczlet a Duna fenekéről eltávolítani. És Ba-
ross Gábor nagy szelleme ismét felvetette ezt
a kérdést és a modern technikai tudomány
azt felelte rá, hogy igen egyszerűen: „A Duna
jobb partjától 80 meteryire, tehát majdnem
a Duna közepén két kilmtr. hosszúságban egy
hatalmas gáttöltést fogunk emelni, ezt a Vas-
kapu felső részén a jobb parttal egy kereszt-
gáttal össze fogjuk kötni és így a Duna folyá-
sát a meder bal felére fogjuk szorítani. A víz
ezt ilyenformán a Vaskapu jobb feléből kiesz-
ritván, hatalmas fűrőgépekkel és dynamittal a
sziklák is eltávolíthatók lesznek.“ És a bold.
e. vasminiszter azt felelte rá, hogy: „Aka-
rom!“ és a nagy szellem a még nagyobb
akaraterővel párosulva, a modern technikai
tudományokkal szövetkezve 1890. szept. 15-én
megindították az évezredekre szóló hatalmas
munkálatokat. Ma már a munkálatok vége
felé járnak; mint egy munkafelügyelőtől érte-
sültünk, a szabályozással e helyen $\frac{1}{2}$ — $\frac{1}{4}$
év alatt teljesen késznek lesznek. A leendő Du-
na medrén most számtalan vasúti vonal szeli
egymást keresztül, melyen örökös rovaj, fut-
tyulás közben járnak az apró gőzgépek és

vonszolgák ki a partra a kövekkel megrakott
koosikat.

Mi a Duna közepén lefelé húzódó nagy
védőtöltésen mentünk a munkásokhoz, akik a
Duna fenekén sűrűge—forogva, kalapálva
mint apró gyerekek tüntek föl nekünk. Csak
mikor a töltés lejtőjén leereszkedtünk és a
pallósina fesszékre értünk, láttuk, hogy milyen
mély ez az első pillanatra e sekélynek lázó
csatorna. A csatorna jobb oldalán már épített
kőpart meredezik az égneek, míg ennek alj-
ában egy keskeny árok húzódik egész végig,
amelyben a Dunából a középtöltésen átszivár-
gó víz folyik le, hogy a munkálatok végpont-
ján föllállított hatalmas szivattyúgépek által
egy pillanat alatt kiemeltessék és a nyílt Du-
nába bocsájtassék.

Jelenleg 1200 munkás van a szabályozá-
si munkálatokkal elfoglalva, akik ötvenes cso-
portokban egyes felügyelők vezetése mellett
szétosztva különböző helyeken fölválva, éjjel
nappal dolgoznak. A munka tehát sohasem
szűnhet, ha csak az időjárás megengedi. Éjjel
villanyos világítás mellett folyik a munka.

A sziklatömbök lehasogatása e fűrőgépek
és dynamit segítségével történik. A munkálatok
közepén álló hatalmas gőzgéppel a fűrőgépek
különböző csövek által összekapcsoltnak, mi-
re a csövön át a fűrőgéphe ümlő gőz a hatal-
mas aczélfúró mozgásba hozza, melynek záp-
foghoz hasonló vége egyetlen — egy munkás
igazgatás mellett rövid 5 perc alatt 8 meter
mélységre is benyomul a sziklába. Délben
aztán, mikor minden ember a munkálatok szin-
helyéről távozik, egyik ügyesebb munkás a
reggeltől délig furt lyukakba eresztett dyna-
mittöltény kiálló végét szép sorban egymás-
után meggyújtja és mire a gyújtogató az ebéd-
lő — barakhoz ér, a dinamitok is egymás-
után felrobbannak és szétrombolják a szikla-
tömeget. Ebéd után aztán a munkások egy
része új lyukak fúrásával, más része meg a
délben lehasogatott sziklatömbök eldarabolásá-
val, elszállításával foglalkozik. A délután furt
lyukakban megint este 6 órakor, amidőn az
összes munkásnép vacsorára távozik, gyújtják
meg a dinamitokat.

Miután megdnyitünk a leendő Duna
fenekéről egy-egy tetszetősebb szikladarabot
vett magához emlékül, azon meggyőződéssel
hagytok el a magyar nemzet kulturális hiva-
tásának fényes bizonyítékául szolgáló ezen
óriási munkát, hogy amint most mi, a jelenkor
gyermekéi, meglátva hajlunk meg a régen
elmúlt idők nagy munkái előtt és hódolunk
azon nagyratörő nemzetek mezés szellemei
előtt: úgy fog századok múlva s századok
után élő nemzedék ezen munkálatok előtt, az
ezt létesítő szellemi fenségnek, korunk tudomá-
nyának és rendkívüli akaraterejének, áldo-
zatköszöngésnek hódolni.

Én is azt mondom tehát, amit az az em-
léktábla mond és hirdetni fog késő ivadékaink-
nak is:

„Isten áldása legyen e művön és megal-
kotóin!“ —

Vége.

A közönség köréből. *)

Tekintetes Szerkesztőség!

Szabadságidőmet kéjutazásra használtam
fel, mely utazás nekem sok itt fel nem sa-
rolható tanulságot nyújtott. A többek közt lát-
tam néhány városban egy elottem teljesen
ismertlen jelentőséget, mely után tudakozódva,

csakhamar emlékezetembe jutott, hogy a fővárosi lapok még ez év elején nagyban híresztelték a ministeriumnak azon intézkedését, melyszerint az ország minden városában, sőt nagyobb községekben időjelző állomásokat állít fel. E év május hó 1-étől kezdve, a mi a nagy közönség öröme meg is történt. — Mi zomboriak azonban vajmi keveset élvezünk e fontos és érdekes intézkedésből. Míg más városokban ezen ministeri rendeletet szemmel láthatólag fogadtatták, annak értelméhez képest olyképp, hogy szembetűnő helyeken, úgy mint tornyokon vagy magasabb középületeken zászlókkal 24 órával megelőzőleg a rendeletben előírt színekkel jelzik a bekövetkező időjárást, mint azt minden e czélra kijelölt távirtd állomás a központi időjelző hivatalból kapja. — Kaptunk mi is időjelző állomást, de azt csak az újságot olvasó közönség tudta annak idején, hogy létezni fog, de látni — nem látta Zomborban eddig senki; pardon! a ki az időjelző táblát látni óhajta siessen a postára, ott lelheti a távirtdába nyíló vakablak alatt, holott más városokban mindenütt ott találjuk a hivatalos helyiség föléjáróján, az utcán, feltűnő helyen a közönség rendelkezésére kifüggesztve. — Városi tanácsunk is elláthatná a torony örökét az előírt időjelző zászlókkal, mely körülmény nagy fontossággal bír az utazó közönségre — de bárkire is. Elvégre minek nekünk mindez, — hiszen ősi szokás szerint jól tudjuk, közeledik a zombori vásár, — lesz eső quantum satis. —

egy zombori polgár. —

*) E rovartban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Szerkesztői üzenetek.

Szöke Sárka. Köszönet a küldeményért. Az irás igen ismerős. Örvendünk annak, hogy a színiadban lessa alkalmunk láthatni. A három év előtti dolgok ugy-e bár az „arany bácsi”-ra vonatkoznak? Üdvözlét!

HIRDETESEK.

Hirdetmény.

Egy vidéki közjegyzői irodában fogalmazói állás volna betöltendő, mely havi 50 forint díjazással jár.

Feltételek: kitűnő jártasság a teleknyvi ügyekben, általános jogi ismeret, és a szerb nyelv ismerete.

Bővebb értesítést e lap szerkesztősége ad.

„Úgy szereté Isten e világot, hogy az ő egyetlenegy szülött Fiát adná, hogy minden, valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök életet vegyen.

János evang. 3, 16.
EZEK KRISZTUS SZAVAI.
Olvasd az új testamentumot.

Maestrani-féle

CACAO CHOCOLAT legjobb és leghíreseb svájci chocholádé.
Kezesség vállalattik tiszta Cacao rt és zero.

A legnagyobb választék női és gyermek felöltökben.

Van szerencsém a n. érdemű közönséggel tudatni hogy a jelenlegi idényre legnagyobb választékban mindennemű és legújabb divatú női felöltök, gyermekek számára is megérkeztek.

Azonkívül különlegességek városi és utazó Bundákban, lábzsák, utazó czizmak, férfi, gyermek és női sapkák, boa, gallérok, karmantyú (muff). Nagy raktár mindennemű férfi és női kalapokban a legjobb hírnek örvendő Fichler József és fiai cs. és kir. udvari kalapgyárosok a Meiningeri szász Herczeg gyárában Gráczból.

Teljes tisztelettel:

Kaufman S. utóda

Z O M B O R

csakis a Tárcazi-féle házban.

Legnagyobb választék férfi utazó és városi bundákban.

CIRCUS HENRY

ZOMBORBAN, a me g y e ház melletti téren.

Ma vasárnap, 1893. november hó 5-én

két nagy előadás.

D. u. 3 ós fél óraker és este 7 és fél óraker. — Mind a két előadásban.

„BLONDIN” a csodaelefánt

elővezetése HENRY igazgató által.

Elővezetése a legjobban idomított iskola- és szabad lovaknak.

Fellepte valamennyi művészno és művésznek.

Bővebbet a falragaszok.

HELYÁRAK: Számozott ülöhely (I. és II. sor) 1 frt. — Első hely (3. és 4.) 70 kr. — Második hely (5. és 6. sor) 50 kr. — Karzat 25 kr. (Katonaság örmestertől lefelé 15 kr.) — 10 éven aluli gyermekek a számozott ülöhelyen 60 krt, I. helyen 40 krt, II. helyen 30 krt, karzaton 15 krt fizetnek.

Pénztárnyitás fél 7 óraker — Kezdeté fél 8 óraker.

Számozott ülöhelyek és első helyek d. e. 10 óratól d. u. 5 óráig előre válthatók SCHÖN ADOLF könyvkereskedésében a főutcában.

Holnap hétfőn november 6-án és a következő napokon este fél 8 óraker nagy előadás.

Himzési előnyomda.

A nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására juttatom, hogy a legújabb és legszebb mintákat beszerelve

rendeztem be Ugyszintén minden néven nevezendő

kézi munkákat

szakavatott kisasszony vezetése alatt, ki mindennemű felvilágosítással készségesen szolgál, himzés és montirozásra minden elfogadtatik,

A következő idényre a legújabb áruk u. m.: Teljes menyaszonnyi kelengyék nagy választéka. Bársony, selyem, és egyéb ruhadiszek. — Csipkék, szallagok, téli áruk.

Urak részére megiepo választékban fehérmemű, zsebkenő harisnya, nyakkendők, keztvük, esőernyők stb.

Megbízásokat előleges szolid kiszolgálás biztosítás mellett elvárva

kitűnő tisztelettel.

Engel Mór.

Különlegességek férfi és női sapkákban.

Csak akkor valódi ha a háromszögű palaczk az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Utánzatok törvényileg üldözöttek.

MÁJOLAJ
Törvényileg védett felszerelés
MAAGER VILMOSTOL
Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltot és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánljatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szerkezett, különösen a mell és tüdő erősséget, a test súlyának gyarapodását a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.
— Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben. III/3, ker., Heumarkt 3. valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.

Főraktár és felárusítás az osztrág-magyar monarchia részére:

Maager Vilmos, Bécs,
III/3., Heumarkt 3.

Zomborban: Weidinger Zs. és S. valamint Mayer és Thum kereskedő uraknál.

Férfi s női betegségek

mint bujakór, fekélyek, bőrküttegek; folyások és hólyaghurut a legidültebb alakban is, nem a közönséges, hozsdalmas befecskendezésekké hanem

irrigáló által saját készülékemmel, s új gyógy módom szerint vagy esetleg helyi endoszkopikus kezeléssel is alaposan s sikeresen

kezeltetnek. Stricturák, az aggkorban fel lépő vizeleési nehézségek; Ágybeszennyezés valamint nemi gyengeséggel, párosult gerincbajok

galvano-mechanikai módon

lkeresen gyógyítottak

Orrfokélyek s az orrnak bedugulása, valamint a száj- s orrnak bűzösége az álltalam feltalált s több 100 esetben kitűnő eredménnyel használt

orrcsapkészülékemmel

rövid idő alatt alaposan gyógyítottak.

Galandfórgék, melyek a legerősebb kúráknak ellenállottak, Németországban készült gyógyszeremmel 3 óra alatt gyökeresen eltávolítottak.

Dr. Fischer Adolf, orvos-sebész tudor, műtő- és nőgyógyász, a „Nyilvános gyógyintézet”nek rendelő főorvosa s specialista 27 év óta Budapesten, U-utca 3. sz. I. em. rendel d. u. 2-5-ig.

Csak díjazott levelekre válaszolok s gyógyszeréről is gondoskodom. 26-1

„Nincs többé köhögés!”

Mell- és tüdőháj ellen.

Dr. med. FAYKISS

Szepesti Kárpáti növénykivonata.

1 üveg ára haszn. utasítással 75 kr. CZUKORRA 1 dobozzal 85 kr., 1 csomag 20 kr. THEA 1 csomaggal 50 kr., kis 25 kr. Tizenöt év óta legjobb eredménynyel használták köhögés, rekedtség, katarrhus, hökhurut, nátház (influenza),

szűkmellűség, tüdő-gyulladás stb. ellen. Erődetiben kapható Faykiss József „nagy Krisztof”-hoz címzett gyógyszer-tárában Budapesten. — Raktárak: Török József gyógyszerész-nél Budapesten, király-utca 12. és minden vidéki gyógyszer-tárában.

Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek.

FELETTE ÉRDEKES ! !

Rendelje meg az érdekes katalógusát a nagyon érdekes könyvek és képeknek 15 kros postabélyeg beküldése mellett.

Fischer és Társa kiadóhivatala.

Amsterdam, (Hollandia.)

A
COGNAC-IPAR
Részvénytársaság
BUDAPESTI CÉG
KORONA-COGNAC

gyárára és gyármányaira vonatkozólag a következő igazolványt adta ki az

Országos m. kir. közp. vegyikísérleti kémiai és állomás (FÖLDMIVELÉSI M. KIR. MINISZTERIUM.) Sz. 1437. 1892.

Az orsz. m. kir. chemiai intézet és központi vegyikísérleti állomás részéről hivatalosan igazoltatik, hogy a Cognac-IPAR részvénytársaság cognacgyára a moderu technikai és az egészségügyi követelményeknek megfelelőleg van berendezve s az ott gyártott készletből f. hó 21. napján hivatalosan vett (ötféle) cognacminták mindegyike kifogástalan jó minőségűnek találtatott. 1163/A. Budapest, 1892. október hó 28-an.

Az igazgató helyett: Tóth S. K.

Kapható Zomborban: Weidinger A és S. és Gergurov Sred.-nél